

silen vrišč in hrup, iz trdnjave švigne ogenj, izvali se črn in bel dim in ob enem se razprši s silnim pokom vsa trdnjava. Kamenje, prst, Kitajci, vse to je frčalo nad dve sto metrov visoko v zrak. Kaj je bilo? Avstrijski vojak je ustrelil v zalogo smodnika v trdnjavi in to je povzročilo razrušitev. Veliko navdušenje je zavladalo v našem vojaštvu in tudi med Rusi, — vse je hvalilo izvrstnega avstrijskega junaka,

O poroki srbskega kralja z Drago Mašinovo se še poroča: Kralj je nosil uniformo generala s trakom Miloševoga reda. Videti je bilo, da je srečen in zadovoljen. Nevesta je bila oblečena v kitajski svili z benečanskimi čipkami. Pajčolan je bil iz bruseljskih čipk. Nevesta je bila videti zelo resna. Za kraljem so stopali zastopnik carjev, Manzurov, z velikim kordonom takovskega reda, katerega mu je kralj podelil šele v nedeljo, predsednik skupščine in zastopnik Francije, Marchand. Tem so sledile sestre in bratje neveste, dvorni maršal, dvorne dame itd. — Ko sta ženin in nevesta sedla, so se jima priklonili diplomati in pričel je poročni obred. Metropolit je začel z besedami: V zakon stopata kralj Aleksander in Draginja. Potem je menjal prstana. Ženin in nevesta sta prijela sveči, kateri sta potem izročila svedokoma. Po končanem obredu sta kralj in kraljica sedla na svoja sedeža, in metropolit ju je nagovoril z govorom, katerega je zaključil z blagoslovom. Kralj in kraljica sta poljubila razpelo. Potem sta dva dijakona molila za carja Nikolaja II. Pevci so zapeli sklepno pesem. Potem se je vršilo čestitanje.

Morilec naše cesarice. Državni pravnik Navazza obiskal je Lucchenija ter ga vprašal: »Ali vam je znano, da je bil kralj Umberto umorjen v Monzi? Poznate Brescijo?« Luccheni: »Ne! Veseli me pa zelo, da je kralj Umberto umorjen.« Drž. pravnik se je zgrozil nad toliko pokvarjenostjo, na kar je Luccheni odvrnil: »To še ni vse. Brez dvoma pridejo še drugi na vrsto.« O zaroti je izjavil Luccheni, da ne more dati nobenih podatkov.

Največji dohodek v Avstriji. — Iz poročila ministerstva financ je na Dunaju 138 oseb, ki so izkazali dohodkov, ki presejajo 200.000 gld. V Pragi je takih gospodov samo 14, v Brnu 5, v Trstu 4 in v Gradcu 2. Poleg teh 138 bogatinov je še 95 oseb, ki so skazali svoj dohodek v svoti nad 100.000 gl. Od teh je na Češkem 42, na Moravskem 13, na Šleskem 5, v gornji Avstriji 9, v dolnji 7.

Slovenska trobojnica vihra od 31. jul. letos na 2079 m. visokem Lovcu, nahajajočem se dobro uro hoda od sv. Višarij. Drog, na katerem visi zastava, je močan in blizu 6 metrov visok, zastava sama pa je dolga 3 metre. Da se v tužnem Korotanu visoko in daleč na okolu blesti slovenska trobojnica, katera edina bi po starodavnem pravu imela vihrti nad Koroško — je zasluga ziljske podružnice slov. plan. društva in njenega vrlega tajnika, g. Josipa Knafelca.

Ogle, kralj-ponarejalec denarjev je te dni, ohromel in oropan govornice, zapustil ječo v New-Yorku. Ta mož je zadnji izmed »velikih mojstrov« v ponarejanju denarja v Ameriki, ki je še na življenju. Ogle je največji del svojega burnega življenja porabil v to, da je kot izdelovalec kurantnega denarja delal konkurenco stricu Samu. On je bil tisti ponarejalec, ki je ploščo za papirni denar tako dobro posnel, da celo najboljši izvedenci zakladnega urada niso znali razločevati njegovih ponarejenih od pravih državnih denarnih papirjev. Te plošče obstoje še sedaj, a vsi naporji zakladnega urada, da bi jih dobili v pest, so brezuspešni. Že pred leti je bila ponujana ponarejalcu-umetniku visoka svota ter ob enem dosmrtna državna služba, ako bi izdal skrivališče teh plošč. A Ogle je ponosno in z zaničevanjem zavrnil vse take ponudbe. Danes životari Ogle le še kot razvalina nekdanjega samega sebe in kmalo, kmalo ga njegova pot privede na še mirnejši kraj, nego so newyorskje ječe. Skriv-

nost svojih plošč pa bržkone vzame seboj v grob.

Polkovnik — novomašnik. Iz Madrida poročajo, da se je vršila v ondotni cerkvi srca Jezusovega nova maša, katero je bral bivši polkovnik generalnega štaba, Rafael Lacaze, ki je bil še pred par leti med najznamenitejšimi častniki španske armade, a je tikoma pred svojim imenovanjem generalom vstopil v semenišče. Storil je to iz obupa, ker mu je umrla žena. Pri novi maši je bilo več generalov in drugih višjih častnikov.

Umor hčere braziljskega ministra. Pred tremi leti se je oženil poslanec Ireneo Machado, mlad, ugleden parlamentarec, z 18letno hčerko braziljskega zunanjega ministra Carvalho. Kmalu po poroki pa je začel poslanec razmerje z neko drugo žensko. Eleonora Carvalho je izjavila na to, da se vrne k očetu. Ker pa je med tem oče odložil ministerstvo in odpotoval v Evropo, je sklenila, da se loči šele, ko se oče povrne. 4. julija bi se moral oče vrniti. Machado je vprašal zvečer pred prihodom Carvalho svojo ženo, ali misli res vrniti se. Eleonora je dejala, da ne ostane več pri njem. Nato je pograbil poslanec revolver ter svojo ženo ustrelil. Teta žene je prihitela na pomoč, a poslanec je ustrelil tudi njo. — Morilca so zaprli.

Društvene zadeve.

V Mariboru zboruje včeraj in danes Zveza jugoslovanskih učiteljskih društev, ki stojijo večinoma v jungovskem taboru. Udeležencev je veliko iz vseh slovenskih pokrajin. — Včeraj ob 8. zvečer zbralo se je okolo 100 delegatov in delegatinj. Predsednik Jelenc otvori skupščino, pozdravi navzoče in si mej drugim ne more kaj, da omeni klerikalnega zmaja, kateremu je treba prav energično na rep stopiti. (?) Danes pa je bilo po 10. uri dopoldne glavno zborovanje v veliki dvorani »Narodnega doma«. Udeležencev je okoli 300. Na zborovanje sta prišla tudi gg. dr. Tavčar in župan Ivan Hribar iz Ljubljane. Ker nam ne dostaje prostora in časa za današnjo številko, bomo več poročali v bodočih številkah.

Slovensko društvo »Zvezda« na Dunaju nam je poslalo lepo slovensko razglednico, katero je društvo samo založilo. Vsem podpisanim dunajskim rodoljubkinjam in rodoljubom srčno odzdravljamo.

Bralno in pevsko društvo »Maribor« priredi v soboto, dne 11. avgusta 1900 ob 8. uri zvečer na vrtu »Narodnega doma« v Mariboru svoj VII. redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1.) Nagovor in poročilo predsednika; 2.) poročilo tajnika; 3.) poročilo blagajnika; 4.) poročilo računskih pregledovalcev; 5.) volitev novega odbora; 6.) imenovanje častnih članov; 7.) vpisovanje novih udov; 8.) različnosti. Za slučaj, da se k temu občnemu zboru ne zbere zadostno število članov, sklicuje se za isti dan in na isto mesto z ravno istim dnevnim redom na 9. uro zvečer drugi občni zbor, pri katerem je v smislu pravil sklepčno vsako število udov. ODBOR.

Čitalnica v Slov. Bistrici priredi v nedeljo dne 26. avgusta veliko Slomškovo slavnost. Slavna posojilnica postavila je v ta namen šotor, tako da se bo vršila slovesnost ob vsakem vremenu. Svirala bode celjska narodna godba. Natančnejši vzpored objavi se

Bralno društvo pri Sv. Martinu v Rožni dolini priredi dne 12. t. m. ljudsko veselico v Stožirjevih prostorih v proslavo Slomškove stoletnice. Vspored: 1. »Zvezna«, moški zbor; 2. govor: Anton Martin Slomšek; 3. »Gluh mora biti«; burka v enem dejanji; 4. »Pogled v nedolžno oko«; moški četverspev; 5. »Prvikrat pri fotografu«; burka v enem dejanji; 6. »Slovenec i Hrvat«; moški zbor. — Med prosto zabavo petje domačega pevskega zbora in šaljiva tombola; ker se vabila ne bodo razpošiljala, vabi tem potom odbor najljudnejše k obilni udeležbi.

Kmetijsko društvo v Frankolovem priredi v nedeljo 19. avgusta t. l. po večer-

nicah poučno zborovanje. Predaval bo potovalni učitelj gospod M. Jelovšek o živinoreji in mlekarstvu. Po zborovanju sledi prosta zabava s tombolo, katero je visoko c. kr. finančno ministerstvo dovolilo z odlokom z dne 5. maja 1900, št. 26.452 za pripravo cerkvene opravne za župno cerkev sv. Jožefa na Frankolovem. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Centralna slovenska posojilnica s sedežem v Krškem je imela včeraj v Narodnem domu v Mariboru izvenredni občni zbor. Posvetovalo se je o tem, ali se preseli centralna posojilnica v Celje ali ne. Gosp. dr. Serbec se je izjavil proti, ker v Celju že itak opravlja ta posel slovenska celjska posojilnica. Obveznega sklepanja ni bilo. Namesto g. učitelja Bezljaja se je izvolil v načelstvo župan krški dr. Romih.

Bralno društvo v Studenicah priredi v sredo, 15. t. m. veliko slavnost povodom Slomškove stoletnice.

Velika skupščina družbe sv. Cirila in Metoda se je vršila v najlepšem redu. Družbino vodstvo, nadzorništvo in raziščišče je bilo z nova potrjeno. Duhovniki in drugi stanovi so v lepem sporazumljenju in upati je, da bo družba s složnim delovanjem lahko mnogo, mnogo dobrega storila za obmejne Slovence. Dr. Stor predlaga, naj bo glavna skupščina v prihodnjem letu v Mariboru. Predlog se navdušeno sprejme.

Čitalnica v Brežicah vabi na veliki koncert čitalniškega pevskega zbora s sodelovanjem slavne godbe c. kr. priv. meščanske garde Kostanjeviške dne 12. avgusta 1900 na vrtu Narodnega doma v prid cerkvenemu stavbinskemu društvu v Brežicah. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 1 K, za kmete 40 vin. Z ozirom na blagi namen se preplačila hvaležno sprejmejo. Koncert se vrši ob vsakem vremenu. ODBOR.

Gospodarske stvari.

Črničar, planinsko naše črno vino!

Hladni gozdi slovenskih planin imajo neizmerne množine okusnih črno-modrih jagod, črnice (borovnice, borovinke, Schwarzbeeren) imenovanih, ki dajejo okusno in zdravo vino. Črnice nahajajo se povsod na Spod. Štajarskem. Od Marnberga do Maribora razteza se ob levem dravskem bregu tako imenovano Kozjansko pogorje (Posruk); sv. Duh z Ostrim Vrhom je ravno v njegovi sredini. Preračunil sem, se ve le približno, ako bi se zbrale vse črnice tega pogorja in bi se iz njega naredilo vino, zamogli bi se po odtegnjenih stroških še plačati vsi davki tega pogorja. Zraven tega bi imele uboge ženice in otroci z nabiranjem dober zaslužek, ki ga sedaj ni. In ker je treba pri narejanju črničarja tudi sladkorja, bi v bližnji dravski dolinici vspevala vsaj ena velika domača tovarna za sladkor. Ker bi imeli doma dovolj okusne in zdrave pijače, bi ne slo toliko našega denarja v tuje kraje — da se Bogu smili! — za spirit. — Glejte! Koliko premoženja naše zemlje leze vsako leto nevdignjenega zopet v zemljo!

Leta 1899. delal sem prvokrat na veliko črničarja. Ker se mi je tako dobro obnesel, hočem tu podati za narejanje recept, brez vseh znanstvenih razprav, ki bi moral biti umeven vsakomur. Res vredno je, narejati črničarja. Znana je zdravična moč črnic. Iz lastne skušnje trdim, da je tako vino zdravo in okusno. Pokojni župnik mozirski Rodošek postavil je črničarja pred odličnega gosta, ki ga je spoznaval za francosko črnino (bordeaux).

Kako se tedaj nareja črničar? povprašujejo že nestrpnost ljubozni bralci »Slov. Gospodarja«. — Kmalu bo!

I. Stiskalnica za narejanje črničarja je vsaka dobra. Kdor ima veliko vinsko prešo, tem bolje, ne potrebuje kadi. — Razne tovarne ponujajo jako po ceni dobrih malih

stiskalnic. Tako orodje dobro služi v vsakem gospodarstvu, če že ne za drugo kakor za narejanje zdravega domačega jesiha iz sadnih ostankov. — Jaz sem si naredil stiskalnico za 3 gld. tako-le: Kupim od domačega strugarja za 60 kr. lesen blizu za roko debeli vijak (šrauf) s primernim povprečnim tramičem. Tesar mi naredi iz močne deske 1 m veliki pód z nizkim robom in izlivom. Ta pód denem na leseno za škač vzvišeno podlago. Na obeh straneh póda pritrđita se dva lesena stebra, ki se zgoraj zvežeta z vijakovim tramičem. Pod vijak postavim stiroglat koš iz navadnih lat, in stiskalnica je gotova. Eden sam delavec je na dan napravil z njo zlahka dva polovnjaka črničarja.

II. Kako se dela mošt? Za polovnjak dobrega črničarja potreboval sem 15 navadnih polnih škafov črnice jagod; plačeval sem škač po 50 kr. = 7 gld. 50 kr. Ako je mogoče pridejati črnicam še okusnih malin (Himbeere) ali še celo močno dozorelih kopsnic (robidnic, Brombeere), bode vino tem boljše. Nadalje vzel sem za polovnjak (300 l.) črničarja 25 kg. belega sladkorja, je približno 12 gld. Za narejanje slabjega vina zadostovalo bi pa tudi 12—15 kg. cukra. Po vrsti, kakor so ravno nabirajoče ženice prihajale s polnimi škafi, sipali smo jagode v kadi, zmečkali, malo z vodo oblili, v jako redke vreče napolnili in po malem prešali. Kdor hoče prešati brez vreč, mora dejati rešeto pod izliv. Sok nosil je delavec izpod preše naravnost v klet v sode. Sladkor smo poprej dejali v kad, ga z vrel vodo oblili, da se je razpustil, ohlajeno tekočino znosili smo ob enem z rudečo v sode. Črničo zmes vzeli smo iz vreče, sipali zopet v kadi, mečkali, polivali z vodo in prešali še četrtočas, to pa sicer zato, ker črnina jako po malem in trdo spušča sok. Od 15 škafov črnice ostalo je za pol škafa tropin, a polovnjak je bil

tudi poln. Nič ne de, če črnice tudi po več dni v kadeh skupaj ostajajo, samo če so v hladnem prostoru. Na polovnjak črničjega mošta denem še približno četrt litra zamletega vinskega kamna, deloma domačega, deloma sem ga kupil pri našem domačem trgovci. Drugega pa nič ne potrebujemo. Da se vretje tem preje začne, pridene se, a ni neobhodno potrebno, malo v črničjem soku razpuščenih kvasnic.

III. Kako s črničjim moštom ravnati? Ravno tako kakor z moštom od trte. Naglo vretje traja povprečno 4 tedne, počasno 2 mesca, pretaka se kakor vino in kot vino. Med naglim vretjem je treba vsaki dan enkrat s snažno palico mošt dobro premešati, da se sladkor ne zasede v drože na dno. Pokrite sem imel pilke celi čas s precejšnjo vrečico polno peska. Na taki način odhaja plinovje z povzdigovanjem vrečice samo, a zrak ne more vhajati.

Opazke. Kdor ima opraviti z moštom in vinom, naj si oskrbi za nekaj desetice tehtnice za sladkor in alkohol. (Zuckerwage. Alkoholwage.) — Ne samo da je črničar kot vino, tudi kot novi mošt je okusna, zdrava pijača; delavci v poletni vročini so jako hvaležni za sladki požirek. — Sprva ima črničar posebni svoj okus, a ta izgine za pol leta do cela ravno tako, kakor pri izabelinem vinu. — Stal me je liter črničjega mošta 7 kr., prodajal sem ga po 14 kr., gotovo bi pa dosegel večjo ceno, če bi ga dal javno oznaniti na prodaj. — Zelo priporočam narejati črničarja le močnega t. j. takega, kjer pride na polovnjak najmanj 25 kg. sladkorja. Tako vino je trpežno in se sme čez leto dni, ko je najmanj dvakrat pretočeno, dajati v steklenice. Močnemu črničarju se lahko pridene pred porabo polovico vode studenčnice. Kdor je pa črničarja slabega (le z malo sladkorja) naredil, ga še potem delj časa kvasil

v pol-prazni posodi ali v topli kleti, ta se ne sme potem čez mene hudovati, če se mu bo skisala njegova pijača; storilo bi se mu ednako z vsakim drugim slabim vinom. — Črničar z vodo postavljen v odprto posodo, dá zdrav in okusen jesiha. — Priporočam črničarja delati tudi v takih letih, ko je mnogo sadja, zato, ker črničarjev mošt dobimo že vsaj mesec prej, kakor jabolčnik. Čas za narejanje črničarja je od začetka mesca avgusta do pozne jeseni. — Neprecenljiv pa je črničar za barvanje vina! Na to bi se rad posebej opomnil vinorejce! On dá kislemu vinu krasno rubin-rudečo barvo, dá mu boljši okus in prijeten vonj. Kdor tedaj hoče vino barvati, naj vzame črničarja, a ne dragih ali strupenih tekočin. — Nekdo je hotel slabemu črničarju dati moč s tem, da je vliil po slatinsko steklenico špirta v vsaki polovnjak. Ni vedel, da bode dal špirit pijači ostuden okus. Močni črničar je itak opojen, ker iz sladkorja se nareja pri vrenji mnogo alkohola!

Živio! na kupico planinskega vina!
F. S. Šegula.

Loterijske številke.

Gradec: 4. avgusta 1900. 37, 61, 80, 89, 90
Dunaj: * * * 22, 21, 76, 60, 30

Slovenci, Slovenke!

podpirajte „Našo stražo“;
pristopajte k „Družbi sv. Cirila in Metoda“.

Štajarski Slovenci,
dajte za mariborsko šolo

Fotografski zavod v Mariboru

je najstarejši

Henrika Krapeka, v Fritsch-evi vili
Badgasse št. 11.

Dohod k vili skoz Grabengasse, Bad- in Fabriksgasse. Priporoča fotografska dela vsake vrste od medajlonove do
Zalagatelj c. kr. avstrijske uradniške zaveze. človeške velikosti, ter vse najboljše in najhitreje izvršuje.

Na drobno!

Na debelo!

P. Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

CELJE Graške ulice št. 12 CELJE

priporoča različne poljedelske stroje priznane najboljšega izdelka, kakor mlatilnice, slamoreznice, čistilnice za žito, mline za žito vejati, stiskalnice za sadje in grozdje itd.

Vedno velika zaloga cementa, najboljšega gornještajarskega železa, stavbenih potrebščin, travverz, okovov, samokolnic, poljskega orodja, kuhinjske priprave, štedilnikov, peči in sploh vsega v to stroko spadajočega blaga.

Cene zelo nizke.

Postrežba točna.

Sl. občinstvo vabimo najuljudneje si pri priliki ogledati našo trgovino in zalogo.

Vizitnice priporoča tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Velika izbira modernih črk. Cene nizke. Svetinice in molek ima tudi tiskarna na prodaj različnih vrst.

Kupiti

želi malo hišo z nekaj orali zemlje
Franc Steskal,
Kepplerstrasse 41. II. Gradec.

Na prodaj

je brizgalnica, srednje velikosti, rabljena. Dobi se prav vredno zalogo pomanjkanja prostora. Vpraša se naj pri gospej Barb. Muršec, posestnici v Strihovcu p. Egydi-Tunnel. 2

Dobro ohranjene stare orglje z 8 reg.

(Klaviatura-Pedal in meh so bili novo kupljeni l. 1891.) Orglje se dobijo po nizki ceni do 200 gld. Orgljarski mojster g. Brandl v Mariboru se je izjavil, da se te orglje dajo dobro popraviti za kako malo cerkev; tudi on bi to delo prevzel še po nižji ceni, kakor so orglje cenjene. Naslov: Župni urad Sv. Peter pri Radgoni.